

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE
GMINY RADOWO MAŁE
NA LATA 2019-2021**



PROJEKT

2019

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE.....	3
I. PODSTAWY PRAWNE TWORZENIA PROGRAMU	8
II. INFORMACJE OGÓLNE O GMINIE	9
III. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE	10
1. STOSOWANIE AGRESJI I PRZEMOCY PRZEZ DZIECI I MŁODZIEŻ SZKOLNĄ ORAZ W ŚRODOWISKU RODZINNYM	10
2. ZJAWISKO PRZEMOCY W RODZINIE W ŚRODOWISKU LOKALNYM.....	12
3. POMOC I WSPARCIE DLA OSÓB I RODZIN DOTKNIĘTYCH PROBLEMEM PRZEMOCY W RODZINIE.....	18
IV. CELE I ZADANIA	22
V. FINANSOWANIE PROGRAMU.....	31
VI. WDRAŻANIE, MONITOROWANIE I EWALUACJA PROGRAMU	31
SPIS WYKRESÓW	33

WPROWADZENIE

Przemoc w rodzinie jest poważnym, zataczającym coraz szersze kręgi problemem o dużej szkodliwości społecznej, który stanowi jedno z podstawowych zagrożeń dla rodziny i jej członków. Polega na jednorazowym lub powtarzającym się umyślnym działaniu lub zaniechaniu naruszającym prawa lub dobra osobiste osoby najbliższej, a także innych osób zamieszkujących wspólnie lub wspólnie gospodarujących, w szczególności narażającym tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszającym ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodującym szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym oraz wywołującym cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Najczęściej ofiarami przemocy w rodzinie są kobiety i dzieci, nierzadko osoby starsze i niepełnosprawne, czasami mężczyźni. Zjawisko to występuje we wszystkich grupach społecznych niezależnie od poziomu wykształcenia czy sytuacji materialnej. Przemoc jest demonstracją siły i chęcią przejęcia kontroli nad drugą osobą, powoduje u ofiary niską samoocenę, poczucie bezsilności i bezradności, ciągły niepokój, depresję oraz choroby związane ze stresem. Dla dzieci doznających lub będących świadkami przemocy jej skutki są nieodwracalne i mogą objawiać się dopiero w życiu dorosłym.

Wyodrębnia się kilka rodzajów przemocy, które mają swoje charakterystyczne wyznaczniki, ale też wiele elementów wspólnych. Jedną z nich jest przemoc fizyczna, która obejmuje wszelkiego rodzaju bezpośrednie działania z użyciem siły, tj. popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, ciskanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielanie koniecznej pomocy itp.

Następnym rodzajem przemocy jest przemoc psychiczna, która odznacza się sprawowaniem przez sprawcę kontroli nad ofiarą i przyjmuje formę wyśmiewania poglądów, religii, pochodzenia, narzucania własnych poglądów, karania poprzez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stałą krytykę, wmawiania choroby psychicznej, izolację społeczną (kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami), domagania się posłuszeństwa, ograniczania snu i pożywienia, degradacji werbalnej (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie), stosowania gróźb itp.

Kolejnym rodzajem przemocy jest przemoc seksualna, która polega na wymuszaniu pożycia seksualnego, nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, seksu z osobami trzecimi, sadystycznych form współżycia seksualnego oraz demonstrowaniu zazdrości i krytyce zachowań seksualnych.

Innym rodzajem przemocy jest przemoc ekonomiczna, która obejmuje działania mające na celu całkowite uzależnienie finansowe ofiary od sprawcy, odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspakajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny. Rodzajem przemocy jest również zaniedbywanie, które wiąże się z niezaspokajaniem podstawowych potrzeb emocjonalnych i fizycznych, odrzuceniem emocjonalnym.

Przemoc dzieli się również na gorącą, czyli taką, która naładowana jest furią, złością, gniewem, jest pełna ekspresji oraz przemoc chłodną, która stosowana jest bez gniewu, z premedytacją, jest uporządkowana, mogą jej przyświecać pozytywne cele, tj. przekonania, filozofia, wiara itp.

W świetle polskiego prawa przemoc w rodzinie jest przestępstwem, które w zależności od tego, czy ma charakter jednorazowy, czy się powtarza, jest ścigane z różnych artykułów kodeksu karnego. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, jest kwalifikowana jako przestępstwo polegające na fizycznym lub psychicznym znęcaniu nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny (art. 207 KK).

Podstawowym aktem prawnym, który określa w Polsce zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie i osób stosujących przemoc w rodzinie, jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. W jej myśl osobie dotkniętej przemocą w rodzinie udziela się bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie: poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego; interwencji kryzysowej i wsparcia; ochrony przed dalszym krzywdzeniem przez uniemożliwienie osobom stosującym przemoc korzystania ze wspólnie zajmowanego z innymi członkami rodziny mieszkania oraz zakazanie kontaktowania się i zbliżania się do osoby pokrzywdzonej; zapewnienia osobie dotkniętej przemocą w rodzinie bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie; badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn

i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie oraz wydania zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie oraz zapewnienia osobie dotkniętej przemocą w rodzinie, która nie ma tytułu prawnego do zajmowanego wspólnie ze sprawcą przemocy lokalu, pomocy w uzyskaniu mieszkania. Wobec osób stosujących przemoc w rodzinie podejmuje się natomiast środki mające na celu zapobieganie ich kontaktowaniu się z osobami pokrzywdzonymi oraz oddziaływania korekcyjno-edukacyjne.

W celu tworzenia warunków skutecznego przeciwdziałania przemocy w rodzinie Rada Ministrów przyjęła w dniu 29 kwietnia 2014 roku Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020, który na szczeblu centralnym i wojewódzkim jest realizowany i monitorowany przez, odpowiednio, Wojewódzkiego i Krajowego Koordynatora Realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Program określa szczegółowe cele polegające na:

- zintensyfikowaniu działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- zwiększeniu dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- zwiększeniu skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,
- zwiększeniu poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Program wskazuje także na cztery podstawowe obszary oddziaływań wobec różnych grup odbiorców. Są to:

- profilaktyka i edukacja – obszar kierowany do ogółu społeczności,
- ochrona i wsparcie osób doświadczających przemocy – obszar kierowany do ofiar przemocy w rodzinie,
- oddziaływania wobec sprawców przemocy w rodzinie – obszar kierowany do osób stosujących przemoc, jak również do właściwych służb zajmujących się oddziaływaniem na te osoby,
- podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów podejmujących działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie – obszar kierowany do kadr realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowane są przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego. Na szczeblu gminnym obejmują one tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym m.in.:

- diagnozę zjawiska przemocy w rodzinie,
- opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych,
- prowadzenie interwencji i poradnictwa w zakresie przeciwdziałania przemocy w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych,
- współpracę z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz ofiar przemocy w rodzinie,
- zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2009 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- zwiększenie dostępności mieszkań socjalnych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- stosowanie procedury „Niebieskie Karty”.

Niniejszy program został przygotowany w Ośrodku Pomocy Społecznej w Radowie Małym. Moderatorem prac nad dokumentem było Centrum Wspierania Służb Społecznych w Częstochowie.

Program składa się z kilku części. W pierwszej zostały przedstawione podstawy prawne tworzenia programu.

Druga i trzecia część programu obejmują informacje ogólne na temat oraz diagnozę zjawiska przemocy w rodzinie w gminie, która została przygotowana w oparciu o dane pozyskane od podmiotów działających w gminie bądź obejmujących zasięgiem działania jej mieszkańców oraz analizę ankiet skierowanych do przedstawicieli funkcjonujących w gminie placówek oświatowych oraz mieszkańców, w tym reprezentantów samorządu lokalnego.

Czwarta część programu, obejmująca przygotowany w formie zestawień tabelarycznych harmonogram, wyznacza cele i niezbędne do podjęcia zadania, wskazując m.in. realizatorów poszczególnych zapisów oraz czas ich wdrożenia.

Piąta i szósta część programu zawierają informacje na temat sposobu finansowania i wdrażania dokumentu oraz prowadzenia jego monitoringu przy wykorzystaniu przygotowanego w części czwartej dokumentu zestawu wskaźników monitoringowych.

I. PODSTAWY PRAWNE TWORZENIA PROGRAMU

Obowiązek opracowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Radowo Małe na lata 2019-2021 wynika z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, który w ramach zadań własnych gminy przewiduje „opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie”.

Program pozostaje w zgodności ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Radowo Małe na lata 2019-2023 oraz Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 i umożliwia aplikowanie o dodatkowe środki finansowe w oparciu o ogłaszany przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej program osłonowy z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Na treść i realizację Programu mają również wpływ m.in. następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny,
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego,
- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

II. INFORMACJE OGÓLNE O GMINIE

Gmina Radowo Małe jest gminą wiejską, położoną w centralnej części województwa zachodniopomorskiego, w powiecie łobeskim. Zajmuje powierzchnię 180,4 km², co stanowi 16,9% powierzchni powiatu. W skład gminy wchodzi 17 sołectw: Borkowo Wielkie, Czachowo, Dobrkowo, Gostomin, Maliniec, Mołdawin, Orle, Pogorzelica, Radowo Wielkie, Rekowo, Rogowo, Siedlice, Sienno Dolne, Smorawina, Strzmiele, Troszczyno i Żelmowo oraz 14 miejscowości niesołeckich: Borkowo Małe, Dargomyśl, Gildnica, Karnice, Konie, Kwiatkowo, Krzekowo, Mołdawinek, Radówko, Radzim, Sienno Górne, Sułkowo, Uklejki, Wołkowo. Siedziba władz gminy znajduje się w miejscowości Radowo Małe.

Pod względem fizycznogeograficznym gmina leży w centralnej części Pojezierza Zachodniopomorskiego, na Wysoczyźnie Łobeskiej i Równinie Nowogardzkiej.

Na koniec 2018 roku gmina liczyła 3.621 mieszkańców, w tym 1.793 kobiety. W ostatnich latach liczba ludności gminy nieco zmniejszyła się. Na uwagę zasługuje systematycznie rosnąca liczba osób starszych (z 683 w 2016 r. do 716 w 2018 r.), czemu towarzyszy stale zmniejszająca się liczba osób w wieku produkcyjnym (z 2.302 w 2016 r. do 2.247 w 2018 r.).

Gmina ma charakter typowo rolniczy. W strukturze użytkowania gruntów dominują użytki rolne (66,3%), w tym grunty orne (56,6%). Gleby są średniej jakości; przeważają grunty orne w III i IV klasie bonitacyjnej (55%). W strukturze upraw dominują zboża i ziemniaki.

Na terenie gminy funkcjonuje 235 podmiotów gospodarczych. Na koniec 2018 roku działalność gospodarcza w gminie prowadzona była przede wszystkim w takich sekcjach, jak: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (56 podmiotów), handel i usługi w zakresie napraw (46) oraz budownictwo (41).

Bezrobocie w gminie utrzymuje się na stałym, wysokim poziomie – w latach 2016-2018 udział osób bezrobotnych w ogóle mieszkańców gminy w wieku produkcyjnym wynosił odpowiednio 11,1%, 11,6% i 11,2%. Bezrobocie znajduje się wśród głównych powodów przyznawania świadczeń z pomocy społecznej.

W ostatnich latach liczba mieszkań w gminie utrzymywała się na tym samym poziomie, przy czym liczba mieszkań komunalnych zmniejszyła się z 53 w 2016 roku do 50 w 2018 roku i była niewystarczająca do zaspokojenia potrzeb mieszkańców gminy w tym

zakresie. W gminie nie było wydzielonych mieszkań socjalnych. Zdecydowana większość mieszkań w gminie wyposażona jest w instalacje techniczno-sanitarne w postaci wodociągu, ustępu spłukiwanego, łazienki i centralnego ogrzewania. Do sieci wodociągowej podłączonych było 97,2% mieszkań, ustęp spłukiwany i łazienkę posiadało odpowiednio 94,4 i 92% mieszkań, a centralne ogrzewanie 74,4% mieszkań.

W gminie znajduje się szkoła podstawowa prowadząca oddział przedszkolny. Z kolei działalność kulturalna ogniskuje się wokół Gminnego Centrum Kultury i Biblioteki Publicznej. Uprawianiu sportu i rozwojowi kultury fizycznej w gminie sprzyja infrastruktura sportowa obejmująca m.in. boiska sportowe i plac rekreacyjno-wypoczynkowy w Radowie Małym.

Opiekę medyczną zapewnia mieszkańcom gminy Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Zdrowia w Radowie Małym.

Główną instytucją realizującą zadania pomocy społecznej w gminie jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Radowie Małym, nad bezpieczeństwem publicznym jej mieszkańców czuwa Komenda Powiatowa Policji w Łobzie oraz funkcjonariusze Komisariatu Policji w Resku.

Sektor pozarządowy funkcjonujący w gminie obejmuje kilkanaście organizacji.

III. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE

1. STOSOWANIE AGRESJI I PRZEMOCY PRZEZ DZIECI I MŁODZIEŻ SZKOLNĄ ORAZ W ŚRODOWISKU RODZINNYM

Diagnoza zjawiska agresji i przemocy wśród dzieci i młodzieży szkolnej oraz w środowisku rodzinnym została dokonana na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w funkcjonujących w gminie placówkach oświatowych. Badania te umożliwiły zdiagnozowanie środowiska szkolnego i rodzinnego pod kątem występowania agresji i przemocy, pozyskanie informacji na temat podejmowanych działań profilaktycznych i wychowawczych, form pomocy świadczonym uczniom stosującym agresję i przemoc oraz rodzinom zmagającym się z problemem przemocy domowej, a także współpracy z instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Do analizy przedłożono 1 ankietę ze Szkoły Podstawowej im. Kornela Makuszyńskiego w Radowie Małym (liczba uczniów: 377).

Rozpoznanie środowiska szkolnego i rodzinnego pod kątem występowania agresji i przemocy

Ankietowana placówka prowadzi rozpoznanie środowiska szkolnego pod kątem występowania agresji i przemocy; dzieje się to głównie poprzez obserwację i badania ankietowe. Przeprowadzone badania wykazały, że uczniowie dopuszczają się zachowań agresywnych i przemocy na wszystkich etapach edukacji; najczęściej jest to przemoc psychiczna, rzadko agresja fizyczna.

Podejmowane działania profilaktyczne i wychowawcze

Szkoła podejmuje różnorodne działania profilaktyczne i wychowawcze zawierające treści dotyczące przeciwdziałania agresji i przemocy. Realizowane są szkolne programy wychowawczo-profilaktyczne, m.in. program profilaktyczny „Spójrz inaczej; porozmawiajmy o zdrowiu i nowych zagrożeniach”, prowadzone są lekcje wychowawcze dotyczące przeciwdziałania przemocy.

Formy pomocy dla uczniów stosujących agresję i przemoc oraz rodzin zmagających się z problemem przemocy domowej

Z uczniami doświadczającymi przemocy i wykazującymi zachowania agresywne szkoła prowadzi pracę indywidualną i zajęcia grupowe, głównie rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne. Pedagodzy współpracują w tym zakresie z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Szkoła jest także przygotowana do udzielania informacji na temat instytucji świadczących wsparcie osobom dotkniętym i stosującym przemoc.

Współpraca z innymi instytucjami i organizacjami

Szkoła podejmuje współpracę z instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze przeciwdziałania agresji i przemocy. Należą do nich m.in.: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Radowie Małym, Komenda Powiatowa Policja w Łobzie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łobzie oraz Ośrodek Pomocy Społecznej w Radowie Małym.

Działania, jakie należałoby podjąć, by skutecznie przeciwdziałać zjawisku agresji i przemocy

Przedstawiciele ankietowanych placówek wskazali, że dla skutecznego przeciwdziałania agresji i przemocy w szkole należy podtrzymać dotychczas prowadzone działania na terenie szkoły, a także poszerzyć je o wskazywanie możliwie skutecznych sposobów rozwiązania problemów oraz podjąć działania profilaktyczne i pedagogizacyjne wobec rodziców uczniów.

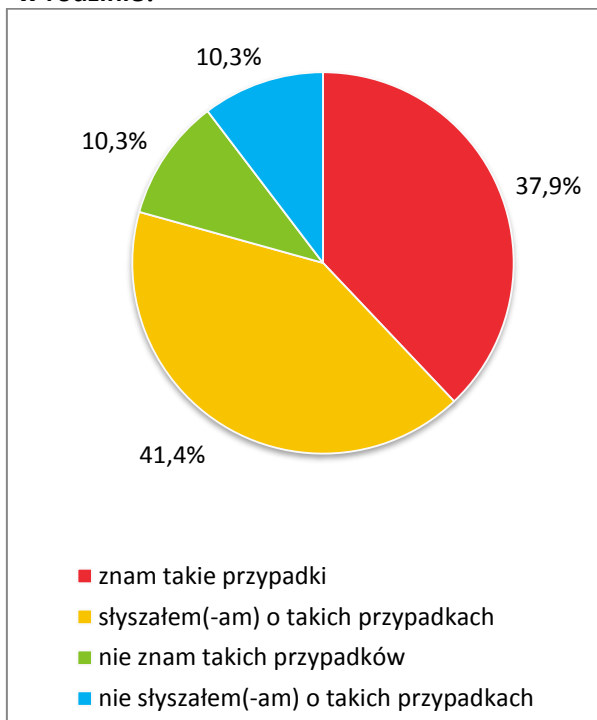
2. ZJAWISKO PRZEMOCY W RODZINIE W ŚRODOWISKU LOKALNYM

W ramach diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie przeprowadzono również badania ankietowe wśród mieszkańców gminy, w tym reprezentantów samorządu lokalnego – Wójta Gminy, Zastępcy Wójta Gminy, Sekretarza Gminy, Skarbnika Gminy, radnych, sołtysów, pracowników Urzędu Gminy, członków komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, przedstawicieli jednostek organizacyjnych gminy, m.in. placówek oświatowych, kulturalnych, sportowych i pomocy społecznej, a także przedstawicieli jednostek służby zdrowia, policji, organizacji pozarządowych i kościoła.

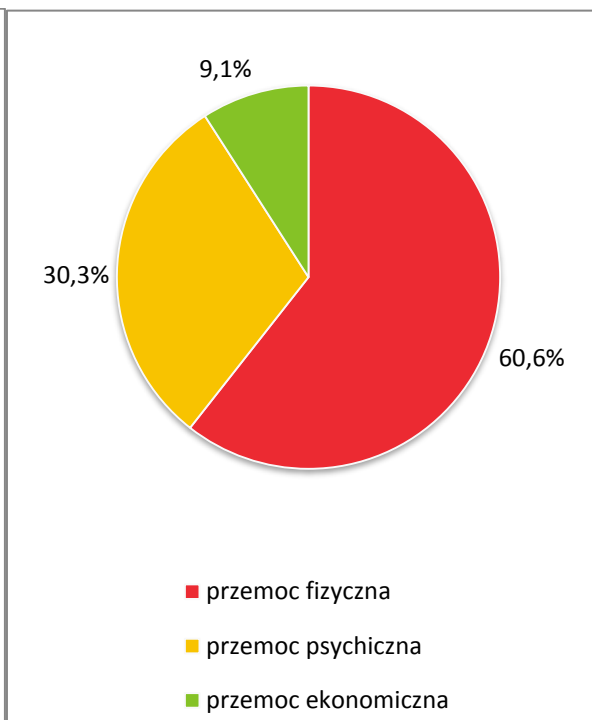
Badania te posłużyły m.in. określeniu skali zjawiska w gminie i form, jakie przybiera, zidentyfikowaniu przyczyn stosowania przemocy, jej ofiar i sprawców, ocenie prowadzonych działań profilaktycznych oraz oferty pomocy świadczonej osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, a także wskazaniu działań, które byłyby najskuteczniejsze w walce z tym problemem. Do analizy przedłożono w sumie 29 wypełnionych anonimowo ankiet.

W pierwszej kolejności zapytano przedstawicieli środowiska lokalnego o znajomość przypadków przemocy w rodzinie oraz o rodzaje przemocy w rodzinie, jakie najczęściej występują w gminie. Uzyskane odpowiedzi przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 1. Czy w Pani/Pana najbliższym otoczeniu występuje zjawisko przemocy w rodzinie?



Wykres 2. Jakie rodzaje przemocy w rodzinie najczęściej występują w gminie?



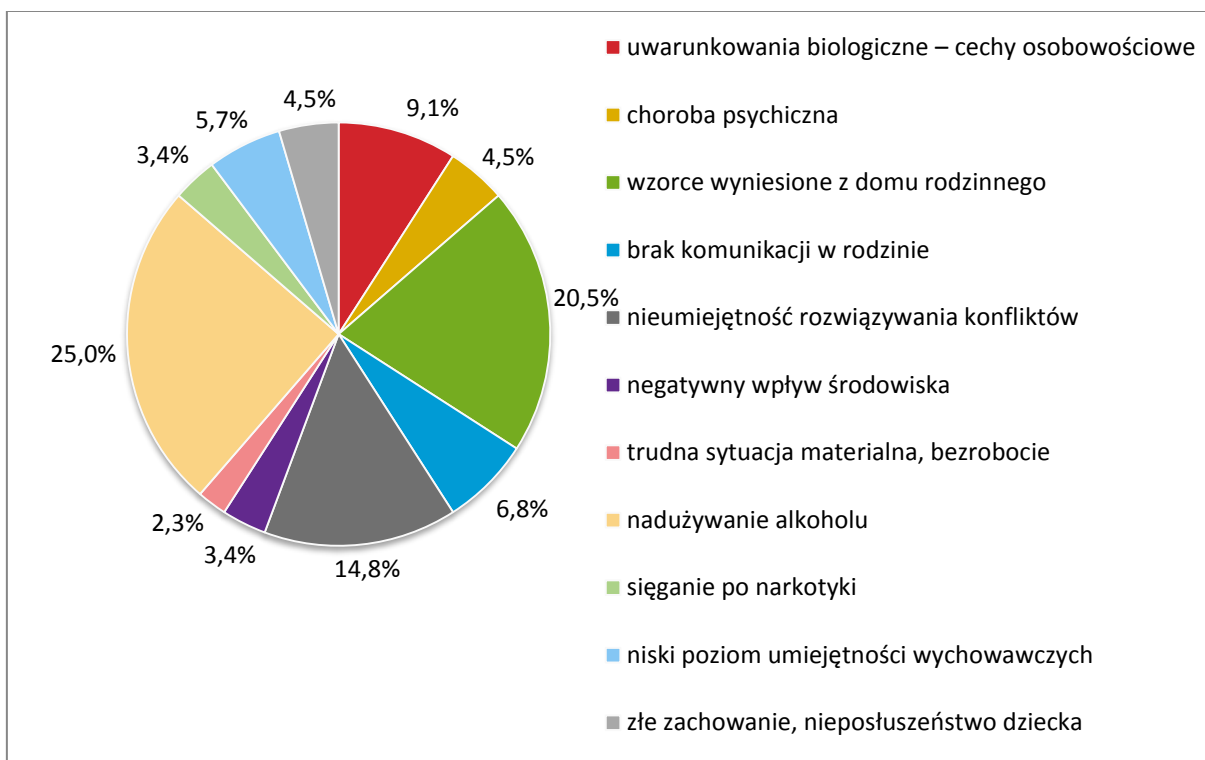
Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Zdecydowana większość badanych (łącznie 79,3%) stwierdziła, że słyszała o przypadkach przemocy w rodzinie w gminie lub je zna. Odmienne zdania było w sumie 20,6% ankietowanych.

W opinii respondentów najczęstszymi formami przemocy są przemoc fizyczna (60,6%) i psychiczna (30,3%).

Odpowiadając na następne pytanie, badani wskazywali przyczyny przemocy w rodzinie. Szczegóły w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 3. Najczęstsza przyczyna przemocy w rodzinie

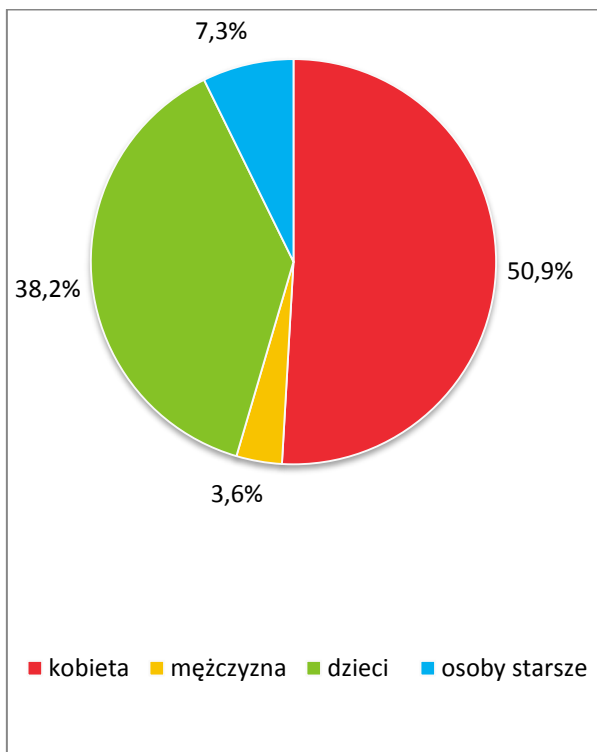


Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

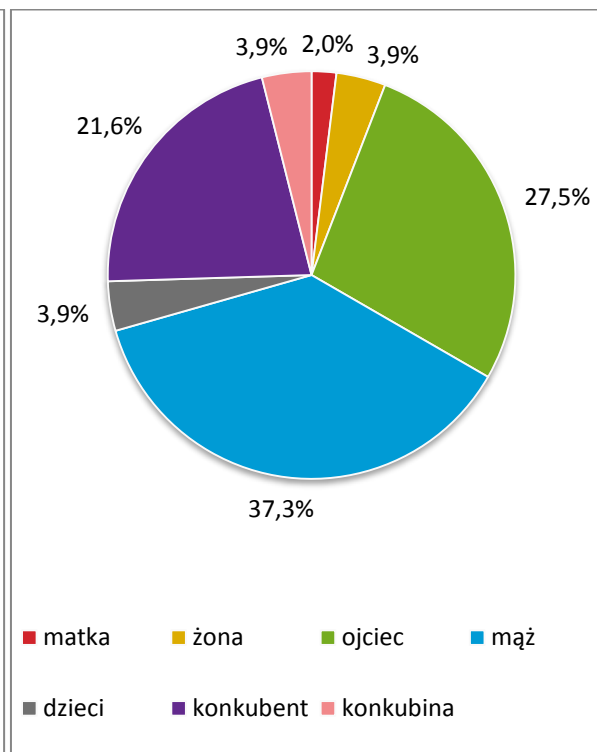
Zdaniem respondentów najczęstszymi powodami przemocy w rodzinie są nadużywanie alkoholu (25%) i wzorce wyniesione z domu rodzinnego (20,5%). Wśród innych przyczyn ankietowani wymienili m.in. nieumiejętność rozwiązywania konfliktów (14,8%) oraz uwarunkowania biologiczne – cechy osobowościowe (9,1%).

W kolejnych pytaniach poproszono respondentów o wskazanie ofiar i sprawców przemocy w rodzinie. Otrzymałe odpowiedzi przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 4. Kto jest najczęściej ofiarą przemocy w rodzinie?



Wykres 5. Kto jest najczęściej sprawcą przemocy w rodzinie w gminie?

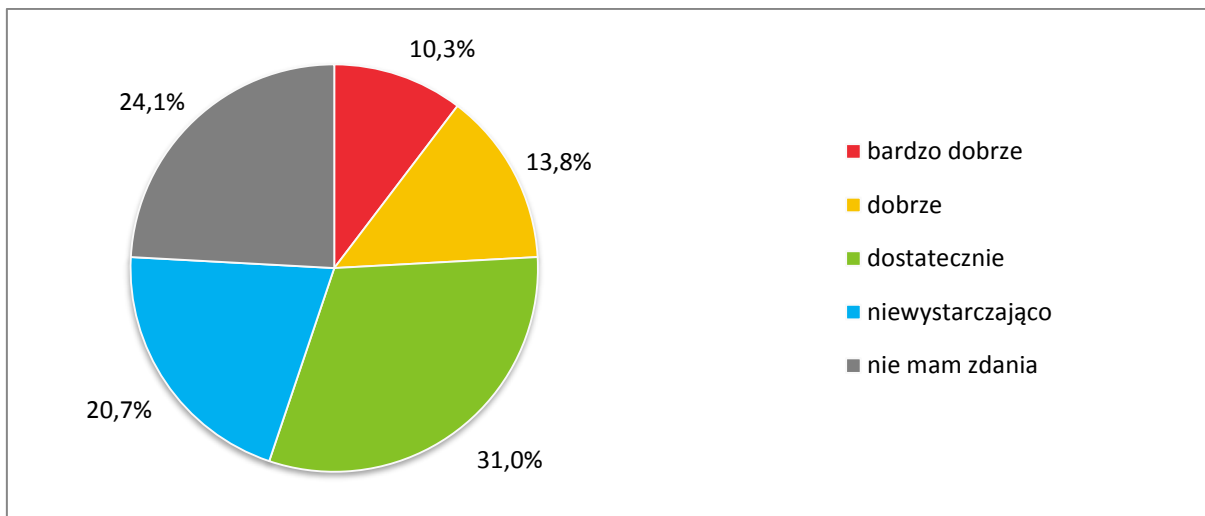


Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

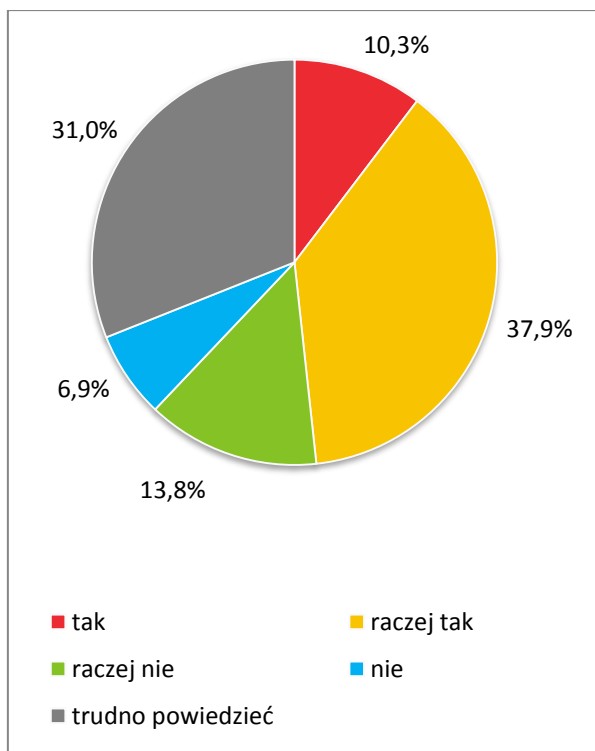
Według największej grupy ankietowanych, najczęściej ofiarami przemocy w rodzinie są kobiety (50,9%) i dzieci (38,2%). Jeśli natomiast chodzi o sprawcę przemocy w rodzinie, 37,3% respondentów wskazało, że tą osobą jest mąż, a odpowiednio 27,5 i 21,6% że ojciec lub konkubent. Z danych tych wyłania się modelowy obraz przemocy w rodzinie: sprawcami przemocy są zazwyczaj mężczyźni (mężowie, ojcowie, konkubenci), a ofiarami dzieci i kobiety.

W ankiecie znalazły się również pytania pozwalające badanym ocenić działania profilaktyczne podejmowane w gminie w związku z przemocą w rodzinie oraz ofertę pomocy świadczonej osobom dotkniętym tym problemem. Uzyskane opinie prezentują poniższe wykresy.

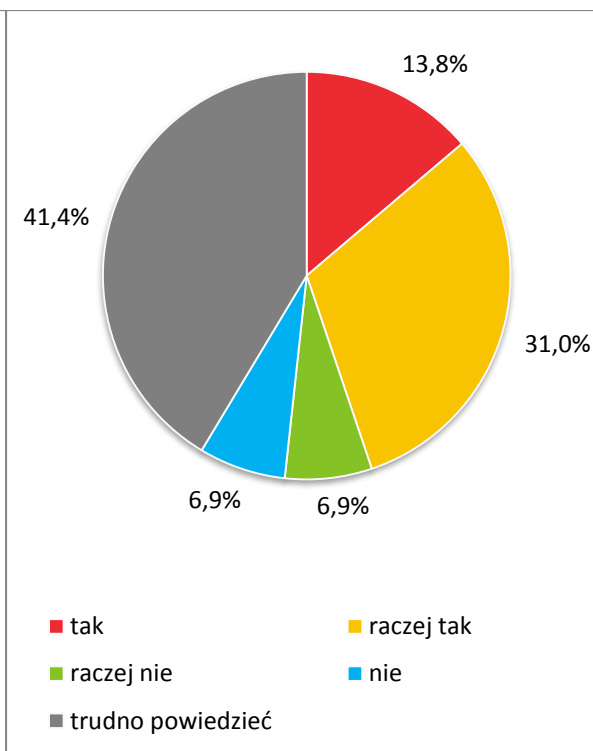
Wykres 6. Jak Pani/Pan ocenia prowadzone w gminie działania profilaktyczne związane z problemem przemocy w rodzinie?



Wykres 7. Czy oferta pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie w gminie jest wystarczająca?



Wykres 8. Czy oferta pomocy dla sprawców przemocy w rodzinie w gminie jest wystarczająca?



Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

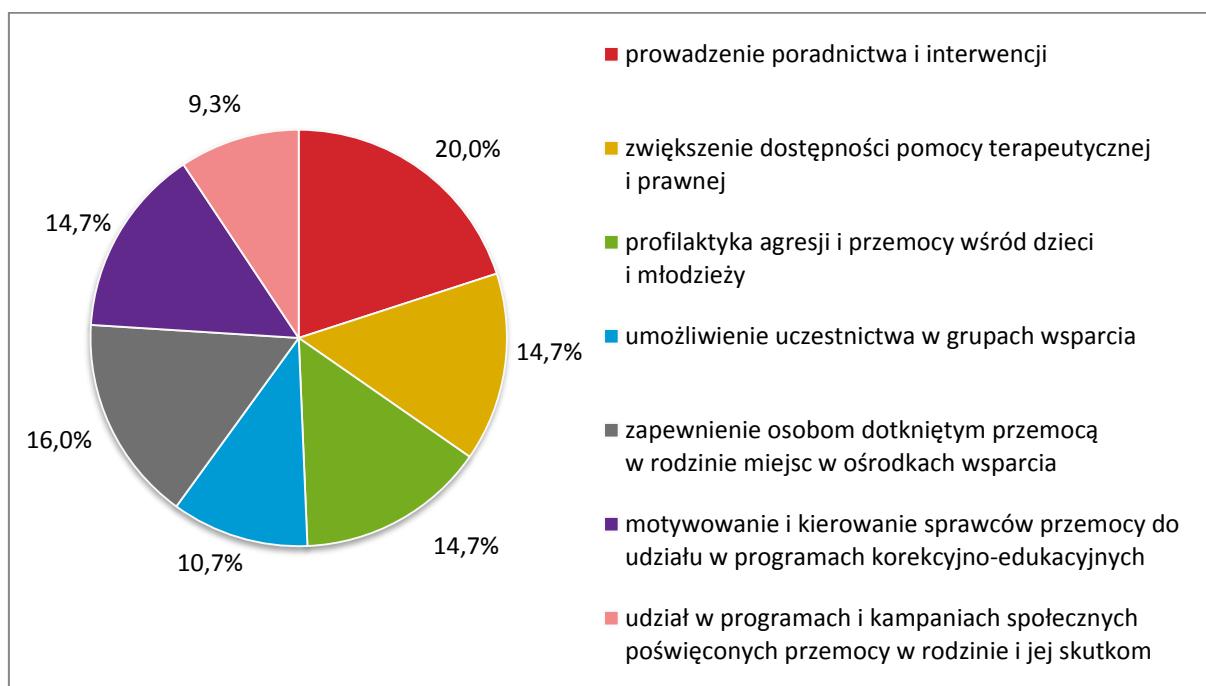
Najwięcej respondentów (łącznie 48,2%) uznało za dostateczne prowadzone w gminie działań profilaktycznych związanych z problemem przemocy w rodzinie. Zdaniem łącznie 24,1% badanych działania te są dobre lub bardzo dobre, a w opinii 20,7% niedostateczne. Jednocześnie 24,1% ankietowanych nie miało zdania na temat.

Blisko połowa ankietowanych (łącznie 48,2%) stwierdziła, że dostępna w gminie oferta pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie jest raczej wystarczająca lub wystarczająca. Odmiennego zdania było w sumie 20,7% badanych. Jednocześnie 31% respondentów nie potrafiło zająć stanowiska w przypadku oceny oferty pomocy.

Podobnie została oceniona oferta wsparcia dla sprawców przemocy w rodzinie. I tym razem najwięcej ankietowanych (łącznie 44,8%) uznało, że jest ona raczej wystarczająca lub wystarczająca, z kolei mniejszy odsetek (w sumie 13,8%) stanowili ci, którzy byli odmiennego zdania. Jednocześnie 41,4% respondentów nie potrafiła zająć stanowiska w tej sprawie.

Na koniec poproszono badanych o wskazanie działań, które byłyby najskuteczniejsze w walce z przemocą w rodzinie. Uzyskane odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 9. Jakie kroki byłyby najskuteczniejsze w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie?



Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Zdaniem respondentów, by skutecznie przeciwdziałać przemocy w rodzinie, należy przede wszystkim prowadzić poradnictwo i interwencje (20%), zapewnić osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia (16%), a także zwiększyć dostępność pomocy terapeutycznej i prawnej, prowadzić profilaktykę agresji i przemocy wśród dzieci i młodzieży oraz motywować i kierować sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych (po 14,7%).

3. POMOC I WSPARCIE DLA OSÓB I RODZIN DOTKNIĘTYCH PROBLEMEM PRZEMOCY W RODZINIE

Mieszkańcy gminy Radowo Małe doświadczający problemu przemocy mogą korzystać z pomocy i wsparcia instytucji i placówek znajdujących się zarówno na terenie gminy, jak i powiatu i województwa. Są to: w Radowie Małym – Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punkt Poradnictwa Rodzinnego przy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w Łobzie – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonym Przepęstwem przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Hostel prowadzony w ramach Wielofunkcyjnej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej, Komenda Powiatowa Policji i Sąd Rejonowy, a także Komisariat Policji w Resku i działający w Stanominie (powiat białogardzki) Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia – Oddział Terapii Uzależnienia od Alkoholu oraz Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” (tel. 226687000) i Policyjny Telefon Zaufania ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (800 120 226). Dane szczegółowe na temat ww. podmiotów przedstawia poniższa tabela.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Radowie Małym

Ośrodek, realizując zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, systematycznie monitoruje rodziny, w których ten problem występuje, świadczy im wsparcie a także organizuje szkolenia i warsztaty, bierze udział w kampaniach profilaktycznych, udziela informacji osobom doświadczającym przemocy i stosującym przemoc na temat profesjonalnych placówek wsparcia zlokalizowanych na terenie powiatu i województwa oraz realizację procedury „Niebieskiej Karty”.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Radowie Małym

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Radowie Małym zajmuje się inicjowaniem działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych; podejmowaniem czynności w sprawie leczenia osób uzależnionych od

alkoholu, opiniowaniem wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Zespół zajmuje się tworzeniem lokalnej polityki przeciwdziałania przemocy w rodzinie, koordynuje współpracę instytucji i organizacji na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie. W ramach swojej działalności zajmuje się diagnozowaniem przemocy w rodzinie oraz podejmowaniem działań zapobiegawczych i interwencyjnych w środowiskach zagrożonych i dotkniętych tym problemem.

Punkt Poradnictwa Rodzinnego przy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Radowie Małym

W Punkcie udzielane są porady i prowadzone rozmowy motywacyjne w zakresie problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie, narkomanii i innych uzależnień. Pomoc świadczy psycholog i terapeuta.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łobzie

W Centrum prowadzony jest program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Do programu kwalifikowane są osoby stosujące przemoc w rodzinie, które uczestniczą w terapii leczenia uzależnienia od alkoholu.

Udział w programie ma pozwolić na zmianę życia i poprawę funkcjonowania osób stosujących przemoc, mających problem z agresją, zmianę postaw i przekonań na temat zjawiska przemocy, wzrost kontroli emocji i własnych zachowań oraz konstruktywne wyrażanie siebie, swoich opinii, zaprzestanie stosowania zachowań agresywnych czy przemocowych w kontakcie z drugą osobą, zdobycie wiedzy o sposobach radzenia sobie ze stresem oraz metodach rozładowania napięcia emocjonalnego.

Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonym Przepięstwem przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łobzie

Ideą Ośrodka jest zapewnienie osobom pokrzywdzonym przepięstwem i świadkom należnych im uprawnień, zarówno w trakcie trwania procedur karnych, jak i po ich zakończeniu. Każda osoba, która doświadczyła przepięstwa lub zna kogoś, kto znalazł się

w takiej sytuacji, uzyska w Ośrodku bezpłatną pomoc prawną, psychologiczną i psychiatryczną. W szczególnych przypadkach osobie pokrzywdzonej przydzielany jest opiekun-wolontariusz, który asystuje jej poza Ośrodkiem, pomagając przy załatwianiu formalności, udzielając informacji oraz wsparcia. Ośrodek szczególną opieką otacza dzieci, które trafiają do nas głównie z przemocy domowej. W Ośrodku znajduje się specjalny bezpieczny pokój, który jest specjalnie urządzony dla potrzeb naszych najmłodszych podopiecznych. Mogą one poczuć się tam bezpieczne i otoczone troską. Bezpłatna pomoc dla pokrzywdzonych i ich rodzin obejmuje m.in.: pomoc psychologiczną, pomoc prawną oraz mediacje, pomoc tłumacza w celu udzielenia pomocy prawnej, jeżeli osoby nie władają w wystarczającym stopniu językiem polskim, do czasu wszczęcia postępowania przygotowawczego, pomoc tłumacza języka migowego lub tłumacza przewodnika w celu udzielenia pomocy prawnej, pokrywanie kosztów świadczeń zdrowotnych, organizowanie cyklicznych warsztatów pn. „Akademia rodziny” mających na celu podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców.

Hostel w ramach Wielofunkcyjnej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Łobzie

Hostel posiada bazę noclegową czynną przez całą dobę w ramach struktury organizacyjnej Wielofunkcyjnej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Łobzie do wykorzystania w sytuacjach kryzysowych. W hostelu w jednym czasie może zostać zapewnione schronienie jednej rodzinie (maksymalnie 6 osób).

Komenda Powiatowa Policji w Łobzie i Komisariat Policji w Resku

Funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w Łobzie i Komisariatu Policji w Resku podejmują działania interwencyjne i prewencyjne w sytuacji wystąpienia przemocy w rodzinie; współuczestniczą w zajęciach edukacyjnych dotyczących przemocy. Prowadzą rozmowy profilaktyczne i pouczające; kierują do Sądu Rejonowego wnioski w przypadku nadużywania alkoholu i władzy rodzicielskiej.

Sąd Rejonowy w Łobzie, III Wydział Rodzinny i Nieletnich

Gmina współpracuje z kuratorami zawodowymi. Kurator realizuje określone przez prawo zadania o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym.

Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”, tel. 226687000

Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” oferuje: pomoc psychologiczną i prawną, umożliwia skorzystanie z ogólnopolskiej poradni mailowej i ogólnopolskiej poradni telefonicznej, zapewnia dostęp do Ośrodka dla osób pokrzywdzonych przestępstwem, prowadzi działania szkoleniowe i doradcze dla organizacji państwowych (m.in. Ministerstwa, Policji) oraz dla osób prywatnych, corocznie organizuje ogólnopolski konkurs „Policjant, który mi pomógł” oraz wydaje pismo „Niebieska Linia”.

Policyjny Telefon Zaufania ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (800 120 226)

Pod tym numerem telefonu można uzyskać wsparcie w sytuacji przemocy w rodzinie. Specjaliści obsługujący linię udzielają informacji m.in. na temat procedury „Niebieskiej Karty”.

SPZOZ Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia – Oddział Terapii Uzależnienia od Alkoholu w Stanominie

Placówka zajmuje się leczeniem alkoholizmu, terapią uzależnień, świadczy pomoc psychologiczną.

IV. CELE I ZADANIA

Celem głównym Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Radowo Małe na lata 2019-2021 jest **zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w gminie poprzez udzielanie pomocy osobom nim dotkniętym oraz oddziaływanie na osoby stosujące przemoc**. Osiągnięcie tak sformułowanego celu wymaga wdrożenia wyznaczonych celów operacyjnych oraz zadań. Zostały one ujęte w przedstawionym poniżej w formie zestawień tabelarycznych harmonogramie, w którym uwzględniono również realizatorów poszczególnych zapisów, czas ich wdrożenia oraz wskaźniki monitoringowe.

Obszar 1. Profilaktyka i edukacja społeczna – zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cel: operacyjny 1.: Poszerzenie wiedzy mieszkańców na temat zjawiska przemocy w rodzinie.

zadania	realizatorzy/partnerzy	czas realizacji	wskaźniki monitoringowe
1. Diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie w gminie	samorząd gminy, w tym Urząd Gminy, GKRPA, OPS, Zespół Interdyscyplinarny, placówki oświatowe, oraz Policja	2019-2021	liczba opracowanych diagnoz, liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie
2. Prowadzenie lokalnych kampanii społecznych poświęconych problemowi przemocy w rodzinie	samorząd gminy, w tym Urząd Gminy, oraz zakłady opieki zdrowotnej, lokalne media i organizacje pozarządowe	2019-2021	liczba lokalnych kampanii społecznych
3. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz kościołami i związkami wyznaniowymi w zakresie prowadzenia w gminie edukacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie	samorząd gminy, w tym Urząd Gminy, oraz organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe	2019-2021	liczba podjętych inicjatyw, liczba osób, którym udzielono informacji na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Obszar 1. Profilaktyka i edukacja społeczna – zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cel: operacyjny 2.: Poprawa jakości działań profilaktycznych.

zadania	realizatorzy/partnerzy	czas realizacji	wskaźniki monitoringowe
1. Prowadzenie poradnictwa, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych metod i kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie oraz w stosunku do grup ryzyka, np. małoletnich w ciąży	samorząd gminy, w tym Urząd Gminy, GKRPA, Punkt Poradnictwa Rodzinnego, Zespół Interdyscyplinarny, OPS, placówki oświatowe, oraz PCPR, Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonym Przestępstwem, PPP, zakłady opieki zdrowotnej.	2019-2021	liczba placówek prowadzących poradnictwo, liczba osób, którym udzielono porady, liczba programów, liczba wizyt patronażowych prowadzonych przez położne podstawowej opieki zdrowotnej
2. Prowadzenie wśród dzieci i młodzieży działań profilaktycznych z zakresu agresji i przemocy, m.in. w ramach szkolnych programów profilaktycznych	samorząd gminy, w tym Urząd Gminy, placówki oświatowe, placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, specjaliści, przedstawiciele GKRPA, OPS-u, Policji	2019-2021	liczba dzieci objętych działaniami profilaktycznymi z zakresu agresji i przemocy

Obszar 2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie – zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Cel operacyjny 1.: Rozwój infrastruktury służącej udzielaniu pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie oraz wypracowanie zasad współpracy pomiędzy podmiotami wchodzącymi w jej skład.

zadania	realizatorzy/partnerzy	czas realizacji	wskaźniki monitoringowe
1. Kontynuowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	samorząd gminy, w tym przedstawiciele OPS-u, GKRPA i placówek oświatowych, oraz przedstawiciele zakładów opieki zdrowotnej, Policji, organizacji pozarządowych i kuratorzy sądowi	2019-2021	liczba posiedzeń zespołu, liczba osób objętych pomocą zespołu, liczba posiedzeń grup roboczych, liczba osób objętych pomocą grup roboczych

2. Podjęcie działań w kierunku utworzenia na terenie gminy punktu konsultacyjnego oferującego wsparcie m.in. osobom dotkniętym problemem przemocy w rodzinie.	samorząd gminy	2019-2021	zakres i rodzaj świadczonych usług, liczba osób objętych wsparciem
3. Podejmowanie współpracy z instytucjami rządowymi i samorządowymi oraz z organizacjami pozarządowymi działającymi w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	samorząd gminy, podmioty i organizacje pozarządowe, instytucje rządowe, inne samorządy.	2019-2021	liczba zleczanych lub wspólnie realizowanych projektów

Obszar 2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie – zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Cel operacyjny 2.: Upowszechnianie informacji i prowadzenie edukacji w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

zadania	realizatorzy/partnerzy	czas realizacji	wskaźniki monitoringowe
1. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania m.in. pomocy: medycznej, psychologicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej	samorząd gminy, w tym Urząd Gminy, GKRPA, Punkt Poradnictwa Rodzinnego, Zespół Interdyscyplinarny, OPS, placówki oświatowe, oraz PCPR, Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonym Przestępstwem, zakłady opieki zdrowotnej, lokalne media i organizacje pozarządowe	2019-2021	liczba opracowanych i upowszechnianych materiałów informacyjnych, liczba lokalnych kampanii społecznych
2. Opracowanie i realizacja zajęć edukacyjnych kierowanych do osób dotkniętych przemocą w rodzinie w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc w rodzinie	samorząd gminy, w tym GKRPA	2019-2021	liczba zajęć dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, liczba osób uczestniczących w zajęciach

Obszar 2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie – zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Cel operacyjny 3.: Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

zadania	realizatorzy/partnerzy	czas realizacji	wskaźniki monitoringowe
1. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie dostępu do pomocy w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego	samorząd gminy, w tym Urząd Gminy, GKRPA, Punkt Poradnictwa Rodzinnego, OPS, Zespół Interdyscyplinarny, samorząd powiatowy, w tym PCPR, Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonym Przestępstwem, ośrodki wsparcia, zakłady opieki zdrowotnej, organizacje pozarządowe	2019-2021	liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego
2. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc całodobowych w ośrodkach wsparcia oraz w ośrodkach interwencji kryzysowej	samorząd gminy, w tym Urząd Gminy, oraz samorząd powiatowy, w tym PCPR, oraz ośrodki wsparcia, Hostel w ramach Wielofunkcyjnej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Łobzie	2019-2021	liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, które skorzystały z miejsc w ośrodkach wsparcia oraz interwencji kryzysowej
3. Tworzenie i zwiększanie zakresu działania lokalnych telefonów zaufania, interwencyjnych lub informacyjnych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie	samorząd gminy i organizacje pozarządowe	2019-2021	liczba telefonów zaufania, czas dostępności telefonów, liczba rozmów i interwencji
4. Wspieranie ruchu samopomocowego w gminie, w tym działań mających na celu utworzenie grupy wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie	samorząd gminy, grupy samopomocowe	2019-2021	liczba grup samopomocowych oraz liczba osób objętych w ich ramach wsparciem
5. Wzmacnianie ochrony osób dotkniętych przemocą w rodzinie w toku postępowania karnego	samorząd gminy, Policja i organizacje pozarządowe	2019-2021	liczba przyjaznych pokoi przesłuchań, liczba przesłuchanych

poprzez tworzenie odpowiednich warunków do przesłuchiwania dzieci i dorosłych osób dotkniętych przemocą w rodzinie			dzieci i dorosłych
6. Zapewnianie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie	samorząd gminy, w tym przedstawiciele OPS-u, oraz przedstawiciele zakładów opieki zdrowotnej i Policji	2019-2021	liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie
7. Opracowanie i realizacja programów terapeutycznych i pomocy psychologicznej dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie	samorząd gminy, samorząd powiatowy, organizacje pozarządowe	2019-2021	liczba programów terapeutycznych, liczba osób uczestniczących w programie terapeutycznym, liczba osób, które ukończyły programy terapeutyczne, liczba grup terapeutycznych, liczba grup wsparcia
8. Tworzenie warunków umożliwiających osobom dotkniętym przemocą w rodzinie otrzymanie w pierwszej kolejności mieszkań socjalnych	samorząd gminy, w tym Urząd Gminy	2019-2021	liczba opracowanych uregulowań prawnych (przepisów prawa miejscowego, regulaminów) umożliwiających pomoc osobom dotkniętym przemocą w uzyskaniu mieszkania, liczba przyznanych mieszkań socjalnych

9. Podjęcie działań w kierunku utworzenia w gminie mieszkań chronionych dla ofiar przemocy w rodzinie	samorząd gminy, w tym Urząd Gminy	2019-2021	liczba mieszkań chronionych oraz liczba osób objętych w ich ramach wsparciem
---	-----------------------------------	-----------	--

Obszar 2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie – zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Cel operacyjny 4.: Monitoring skuteczności działań pomocowych.

zadania	realizatorzy/partnerzy	czas realizacji	wskaźniki monitoringowe
1. Badanie skuteczności pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą	samorząd gminy, w tym Urząd Gminy, GKRPA, OPS, Zespół Interdyscyplinarny	2019-2021	liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” z uwagi na ustanie przemocy w rodzinie, liczba osób, które w wyniku oddziaływań nie powróciły do stosowania przemocy w rodzinie

Obszar 3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie – zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Cel operacyjny 1.: Tworzenie i rozszerzanie ofert oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz wypracowanie zasad współpracy pomiędzy podmiotami je realizującymi.

zadania	realizatorzy/partnerzy	czas realizacji	wskaźniki monitoringowe
1. Rozpowszechnianie w gminie baz danych oraz informatorów na temat podmiotów realizujących ofertę dla osób stosujących przemoc w rodzinie	samorząd gminy, w tym Urząd Gminy, GKRPA, OPS, Punkt Poradnictwa Rodzinnego	2019-2021	umieszczenie informatorów na stronie internetowej gminy do dnia 15 sierpnia każdego roku

Obszar 3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie – zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Cel operacyjny 2.: Interweniowanie oraz reagowanie na stosowanie przemocy w rodzinie.

zadania	realizatorzy/partnerzy	czas realizacji	wskaźniki monitoringowe
1. Stosowanie procedury „Niebieskie Karty”	samorząd gminy, w tym przedstawiciele OPS-u, GKRPA, placówek oświatowych, Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych, oraz przedstawiciele zakładów opieki zdrowotnej i Policji	2019-2021	liczba sporządzonych Niebieskich Kart oraz liczba rodzin nimi objętych, liczba spraw zakończonych w wyniku ustania przemocy w rodzinie oraz braku zasadności podejmowania działań, liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” na skutek ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania

			przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy
2. Aktywność i współdziałanie oraz wymiana informacji z Policją, kuratorską służbą sądową i innymi służbami w zakresie monitoringu zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy w rodzinie	samorząd gminy, w tym OPS, oraz Policja, kuratorska służba sądowa	2019-2021	liczba przekazanych Policji lub kuratorom sądowym informacji przez pracowników socjalnych o ponownym stosowaniu przemocy w rodzinie przez osoby uprzednio skazane za tego rodzaju przemoc
3. Motywowanie i kierowanie sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych; współpraca w tym zakresie z samorządem powiatowym	samorząd gminy, w tym GKRPA, OPS, Punkt Poradnictwa Rodzinnego, oraz samorząd powiatowy, w tym PCPR	2019-2021	liczba osób, które zmotywowano i skierowano do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych

Obszar 3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie – zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Cel operacyjny 3.: Realizowanie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie zmierzających do zmiany wzorców zachowań.

zadania	realizatorzy/partnerzy	czas realizacji	wskaźniki monitoringowe
1. Opracowanie, realizacja i badanie skuteczności programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie; współpraca w tym zakresie z samorządem powiatowym	samorząd gminy, w tym Urząd Gminy, GKRPA, OPS, oraz samorząd powiatowy, w tym PCPR, organizacje pozarządowe	2019-2021	liczba programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, liczba osób uczestniczących w programach oraz tych, które ukończyły

			program, liczba osób stosujących przemoc w rodzinie, które po ukończeniu programów powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy w rodzinie
--	--	--	---

Obszar 4. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – podniesienie jakości i dostępności świadczonych usług poprzez zwiększenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cel operacyjny 1.: Wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

zadania	realizatorzy/partnerzy	czas realizacji	wskaźniki monitoringowe
1. Zapewnienie osobom pracujących bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie i z osobami stosującymi przemoc wsparcia w formie m.in. superwizji, coachingu, grup wsparcia.	samorząd gminy, samorząd powiatowy, samorząd wojewódzki, organizacje pozarządowe	2019- 2021	liczba osób poddanych różnym formom poradnictwa i wsparcia psychologicznego

V. FINANSOWANIE PROGRAMU

Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Radowo Małe na lata 2019-2021 będzie finansowana:

- z budżetu gminy,
- ze środków samorządu powiatowego,
- ze środków samorządu wojewódzkiego,
- z dotacji z budżetu państwa,
- z programów rządowych z zakresu przeciwdziałania przemocy we rodzinie,
- z funduszy zewnętrznych, w tym z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej oraz funduszy norweskich,
- ze środków pozyskanych z innych źródeł.

Wysokość środków finansowych na realizację Programu w latach 2020-2021 zostanie ujęta w przyjmowanej corocznie uchwale budżetowej Rady Gminy.

VI. WDRAŻANIE, MONITOROWANIE I EWALUACJA PROGRAMU

Koordynatorem realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Radowo Małe na lata 2019-2021 będzie Ośrodek Pomocy Społecznej w Radowie Małym. Sformułowane w dokumencie zadania będą wdrażane przez wyznaczonych realizatorów oraz partnerów w realizacji.

Skuteczność wdrożenia Programu będzie m.in. zależała od posiadanych i pozyskanych środków finansowych na opracowanie i realizację projektów, które będą zgodne z przyjętymi w nim zadaniami.

Monitoring Programu, polegający na zbieraniu i analizowaniu informacji na temat realizowanych bądź zrealizowanych już zadań, będzie prowadzony corocznie. Gromadzone dane pozwolą zidentyfikować i rozwiązać problemy, które pojawią się w trakcie wdrażania dokumentu, oraz stwierdzić, z myślą o podjęciu działań korygujących, czy realizacja wyznaczonych zadań zmierza w słusznym kierunku. Monitoring Programu dostarczy również informacji pozwalających na przeprowadzenie jego ewaluacji, która dotyczy oceny efektów wdrożenia wyznaczonych zadań.

Do oceny wdrożenia sformułowanych w Programie zadań zostaną wykorzystane wyznaczone w dokumencie wskaźniki monitoringowe.

W terminie do 31 marca każdego roku Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej przedstawi Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji Programu. Sprawozdanie zostanie sporządzone na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów biorących udział w realizacji Programu.

SPIS WYKRESÓW

Wykresy:

Wykres 1. Czy w Pani/Pana najbliższym otoczeniu występuje zjawisko przemocy w rodzinie?	13
Wykres 2. Jakie rodzaje przemocy w rodzinie najczęściej występują w gminie?	13
Wykres 3. Najczęstsza przyczyna przemocy w rodzinie	14
Wykres 4. Kto jest najczęściej ofiarą przemocy w rodzinie?	15
Wykres 5. Kto jest najczęściej sprawcą przemocy w rodzinie w gminie?	15
Wykres 6. Jak Pani/Pan ocenia prowadzone w gminie działania profilaktyczne związane z problemem przemocy w rodzinie?	16
Wykres 7. Czy oferta pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie w gminie jest wystarczająca? ..	16
Wykres 8. Czy oferta pomocy dla sprawców przemocy w rodzinie w gminie jest wystarczająca?	16
Wykres 9. Jakie kroki byłyby najskuteczniejsze w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie?	17